

POSUDEK VEDOUcíHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Pavlna Šimůnková
Téma práce:	Ochrana oběti trestných činů
Rozsah práce:	71 stran vlastního textu
Datum odevzdání práce:	3. listopadu 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Ochrana obětí trestných činů je závažným tématem trestního práva. Zajištění účinné ochrany obětem trestné činnosti je prostředkem k efektivnímu odhalování a stíhání trestných činů, ale také k odstranění důsledků primární viktimizace a prevenci sekundární viktimizace osob poškozených trestným činem. V České republice je stěžejním právním nástrojem ochrany obětí zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů. I po deseti letech od účinnosti tohoto zákona, který již byl opakovaně novelizován, je téma ochrany obětí stále aktuálním předmětem zkoumání. Důvodů je hned několik od nedostatků na straně zákona, přes vady v postupu orgánů aplikační praxe, až po nedostatek systémových a komplexních řešení, které by ochranu obětí převedla z textu zákona do každodenní reality jejich života.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zdárné zpracování zvoleného tématu předpokládá znalosti z oblasti viktimologie a trestního práva procesního včetně zákona o obětech trestných činů. Diplomantka vycházela primárně z české odborné literatury, kterou částečně doplnila o zahraniční zdroje z anglického jazykového prostředí.

3. Formální a systematické členění práce

Diplomová práce je standardně a logicky členěna do šesti kapitol. V první kapitole je zvolené téma představeno z pohledu viktimologie. Předmětem druhé kapitoly je vymezení pojmu oběť a jejich kategorizace, přičemž v navazující třetí kapitole je pojednáno o vývoji právní úpravy k právům obětí v České republice. Čtvrtá kapitola se převážně deskriptivním způsobem věnuje jednotlivým právům obětí podle zákona o obětech trestných činů. Z pohledu faktické aplikace zákona a jeho nedostatků je stěžejní kapitola pátá, která obsahuje rovněž návrhy *de lege ferenda*.

4. Vyjádření k práci

Práce zpracovává zvolené téma standardním způsobem. K právům obětí přistupuje nejenom formálněprávně, ale je patrný také pohled viktimologický s důrazem na skutečné potřeby obětí trestných činů. Zejména lze poukázat na kritiku stavu registru poskytovatelů pomoci obětem trestných činů (nedostatek informací, chybějící kontakty na poskytovatele, nemožnost vyhledat poskytovatele dle specializace atd.), připomínku k nevhodné formulaci zákonné povinnosti poučovat oběť již při prvním kontaktu bez ohledu na její aktuální stav, nebo dlouhé řízení o žádosti o peněžitou pomoc včetně nevhodné úpravy opravného řízení, které je podmíněno úhradou poplatku.

Předložená práce pojímá zvolenou problematiku komplexně, přehledně, byť místy poměrně popisně. Deskriptivní charakter práce však autorka vyvažuje upozorněním na kritické názory autorů z nauky a aplikační praxe, a zejména pak souhrnem nedostatků v ochraně obětí a možnostmi zlepšení stávající právní úpravy a praxe (např. doplněním účelu zákona do právní normy, sjednocením terminologie s trestním zákoníkem, zlepšení nástrojů k zabránění kontaktu oběti s obviněným i před a po úkonech trestního řízení) v kapitole šesté. Za nejvíce aktuální považují neupokojivou situaci v oblasti poučování

obětí, a to jak z hlediska formy poskytovaných poučení a jejich rozsahu, tak zákonem stanoveného momentu, kdy mají být tyto informace poskytovány. Souhlasím s autorkou, že poskytnutí poučení vždy již při prvním kontaktu s obětí může být nejenom nevhodné, ale v některých případech i neproveditelné. Dovoluji si dodat, že je třeba pamatovat i na situace, kdy se oznamovatel považuje za oběť trestného činu, avšak z důvodu písemného podání oznámení se mu poučení oběti nedostává vždy, pokud se v rámci dalších úkonů nedostane do kontaktu s orgány činnými v trestním řízení (např. oznámení bude založeno nebo věc bude odložena bez formálního vysvětlení oznamovatele), přičemž na tuto situaci zákon nepamatuje.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl diplomové práce, kterým je analýza aktuální právní úpravy a hodnocení její dostatečnosti z hlediska skutečně poskytované ochrany, diplomantka splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce nejeví známky plagiátorství. Celková míra podobnosti sice činí 40 % (maximální pak 7 %), opakující se části jsou však řádně citovány a práce tak nejeví známky plagiátorství. Vyšší procento zde dokládá vyšší míru použité deskripce v první části práce. Vlastní argumentace autorky je pak obsažena v kapitole šesté a v závěru práce.
Logická stavba práce	V tomto ohledu není práci co vytknout, snad jen skutečnost, že některé návrhy <i>de lege ferenda</i> se objevují až v závěru práce a nikoli v kapitole šesté.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Práce vychází z dostatečného množství různých odborných zdrojů zejména z českého jazykového prostředí, obsahuje i několik cizojazyčných zdrojů.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Podrobně srov. bod 4.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je standardní a odpovídá požadavkům kladeným na zpracování diplomových prací. Chybí však číslování stránek.
Jazyková a stylistická úroveň	Text je psán na úrovni odpovídající práci tohoto druhu, v textu je použita odborná terminologie, místy se však projevují formulační či terminologické nedostatky, které lze přičítat tomu, že se jedná o první kvalifikační práci diplomantky.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Nedostatky české právní úpravy obětí trestných činů a její aplikace v praxi, včetně možného řešení *de lege ferenda*.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	1 – 2

V Praze dne 12. listopadu 2023

JUDr. Katarína Tejnská, Ph.D.
vedoucí diplomové práce